
FORELDRESAMARBEID

Hva gjør barnehagen for å bli kjent med foreldre som har flyttet til Norge i voksenalder? Og hvordan opplever foreldrene møtet med den norske barnehagen?

Ida Kristine Pladsen

Kandidatnummer: 526

Bacheloroppgaven

BMBAC3900

Trondheim, mai 2021

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	3
1.1 BAKGRUNN FOR OPPGAVEN.....	3
1.2 BAKGRUNN FOR OPPGAVE.....	3
1.3 PROBLEMSTILLING	3
1.4 BAKTEPPE OG AVKLARING	4
1.5 AVGRENSNINGER OG TEKSTEN OPPBYGGING	4
2. TEORI	6
2.1 FORELDRESAMARBEID	6
<i>Lovfestet</i>	6
<i>Mål for samarbeidet</i>	6
2.2 BARNEHAGENS MØTE MED FORELDRENE.....	7
<i>Kommunikasjon</i>	7
<i>Taus kunnskap</i>	7
<i>Åpenhet og tillit</i>	8
<i>Møteplasser for kommunikasjon</i>	8
<i>Relasjoner og makt</i>	8
2.3 MANGFOLD	9
<i>Foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv</i>	9
<i>Kultur og høytidmarkering</i>	9
<i>Foreldre som ressurs</i>	10
<i>Integrering og assimilering</i>	10
3. METODE.....	12
3.1 VALG AV METODE.....	12
3.2 PLANLEGGING AV DATAINNSAMLING OG UTVALG AV INFORMANTER	12
3.3 GJENNOMFØRING AV INTERVJUENE	13
3.4 BEHANDLING AV DATAMATERIALE OG ANALYSE	14
3.5 VURDERING AV METODE OG ETISKE RETNINGSLINJE	14
4. DRØFTING AV FUNN	16
4.1 FUNN FRA DATAINNSAMLING	16
4.2 ANSATTE SOM BRYR SEG	16
4.3 SAMTALER OG BESKJEDER.....	17
4.4 KJENNSKAP TIL FORELDRENE	19
4.5 INKLUDERING AV KULTUR OG HØYTID.....	20
4.6 MØTE MED DEN NORSKE BARNEHAGEN.....	21
4.7 SPRÅK OG INTEGRERING.....	22
5. AVSLUTNING OG KONKLUSJON	24
5.1 HVA GJØR BARNEHAGEN FOR Å BLI KJENT MED FORELDRE SOM HAR FLYTTET TIL NORGE I VOKSEN ALDER?	24
5.2 HVORDAN OPPLEVER FORELDRENE MØTE MED DEN NORSKE BARNEHAGEN?	25
5.3 VIDERE FORSKNING.....	26
6. LITTERATURLISTE	28

7. VEDLEGG	29
7.1 SAMTYKKESKJEMA TIL INFORMANTENE	29
7.2 INTERVJUGUIDE NORSK	30
7.3 INTERVJUGUIDE ENGELSK.....	31
7.4 AVTALE OM PUBLISERING.....	32

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for oppgaven

I løpet av de siste seks årene har jeg fått erfare og jobbe i og ha praksis i ulike barnehager i varierende lengder. Noe jeg bemerket meg som praksisstudent var at foreldresamarbeidet ikke ble det samme i praksis som når jeg jobbet på samme plass over lenger tid. Dette gjorde at jeg i siste praksisperiode ble mer nysgjerrig på foreldresamarbeidet. Jeg tok meg ekstra tid til å observere de ansatte i samarbeid med foreldrene, og ble spesielt nysgjerrig på hvordan de navigerte seg igjennom språkbarrierer. Dette var en godt sammensveiset personalgruppe som samarbeidet godt, og det gjenspeilet seg i måten de håndterte utfordringen med å ikke dele samme språk som alle foreldrene. Dette fikk meg til å reflektere over tidligere opplevelser hvor foreldresamarbeidet ikke var like godt, og jeg ble nysgjerrig på foreldrenes opplevelse.

1.2 Bakgrunn for oppgave

Rammeplanen (2017) har et eget kapittel som omhandler samarbeidet i mellom hjem og barnehage. Der står det at barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene (2017, s. 22). Jeg tar med dette sitatet for å understreke at å samarbeide med barnets foresatte er et krav, ikke en oppfordring. De foresatte er viktige omsorgspersoner i barnets liv, og jeg vil påstå at et godt foreldresamarbeid er til barnets beste. Dette og at jeg har hatt større fokus på foreldresamarbeid det siste året på dmmh er grunnen til at jeg valgte foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv som tema for bacheloroppgaven min.

1.3 Problemstilling

Jeg ble nysgjerrig på om det jeg hadde lest i teori bøkene stemte over ens med foreldrenes egne ønsker og opplevelser. Den første problemstillingen jeg prøvde ut handlet derfor om dette, men den problemstillingen var for bred. Så jeg bevegde meg videre til om de foreldrene som var nye i landet følte seg inkludert i barnehagen. Jeg skrev spørsmål og intervjuet foreldre ut i fra denne problemstillingen, men etter å ha gjennomført intervjuene så jeg at svare på problemstillingen min bare ville ha blitt "ja". Jeg bestemte meg derfor for å gjennomføre resten av intervjuene for så å se om det dukket opp en ny problemstilling i informantenes svar. Det gjorde det. Jeg leste igjennom og tolket det informantene hadde fortalt meg og fikk et litt annet perspektiv på det hvordan foreldrene opplevde samarbeidet

med barnehagen. Jeg landet til slutt opp på en problemstilling som reflekterte mer av det jeg hadde funnet ut, og landet på denne:

"Hva gjør barnehagen for å bli kjent med foreldre som har flyttet i Norge til voksen alder? Og hvordan opplever foreldrene møte med den norske barnehagen?"

1.4 Bakteppe og avklaring

Før jeg begynner resten av oppgaven vil jeg komme med en kort avklaring på hva den norske barnehagen er. Dette gjør jeg fordi oppgaven handler om foreldrenes møte med den norske barnehagen, og da er det viktig å først fortelle hva den norske barnehagen er. Jeg tar med hva den norske barnehagen var også for å gi et perspektiv på hvordan barnehagen har endret seg og tilpasset seg det norske samfunnet.

Før vi hadde barnehager i Norge hadde vi barneasyl. Det første barneasylet i Norge ble opprettet i 1837, i Trondheim. Barneasylet var en heldøgnsinstitusjon til for å gi tilsyn og omsorg til ‘nødstilte barn’, her kunne barna starte når de var to år gamle (Glaser,2019. s.40). Barneasylene var drevet av velstående kvinner som jobbet frivillig, og det utviklet seg til å bli sosiale virksomheter hvor fokuset var tilsyn, omsorg og oppdragelse (2019, s.40). Senere kom barnehagen til Norge. Barnehagen som vi kjenner i dag stammer fra Friedrich Fröbel som var filosof og pedagog. Denne barnehagen er basert på ideen om det lekende barnet, som har behov for kontakt med naturen, hagearbeid, og husarbeid (2019, s.40). Fra å være et tilbud de færreste familiene tok i bruk, er barnehagen nå noe nesten alle barn i Norge er innom. I 2016 hadde 91% av barn i alderen 1-5 år fast plass i barnehage, som vil si at nesten alle barn i Norge har gått i eller går i barnehage (SSB, 2017). Dette er noe som har skjedd gradvis ettersom kjernefamilien har endret seg. Foreldre i dag er for det meste dobbeltarbeidende, og flere mødre tar høyere utdanning og jobber når barna er små (Glaser, 2019. s.28). Dette igjen gjør at det er et større behov for barnehager i det moderne norske samfunnet.

1.5 Avgrensninger og teksten oppbygging

Foreldresamarbeid og da spesielt foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv er et bredt tema, og jeg kan ikke ta for meg alt i en bachelor oppgave. Jeg har derfor valgt å avgrense meg til det som gikk igjen i intervjuene med foreldrene. Dette vil jeg komme mer inn på senere i teksten, men kort fortalt så vil jeg fokusere på hva foreldrene opplever at de ansatte

gjør, om kommunikasjon og om møte med den norske barnehagen. Jeg velger å ikke gå inn på migrering, å være på flukt, samarbeid med familier som har opplevd traumer o.l. Dette er temaer som kunne ha vært en naturlig del av oppgaven om jeg hadde intervjuet andre foreldre, eller om oppgaven hadde vært større.

Videre i oppgaven vil jeg i kapittel to gjøre rede for nødvendig teori, teoridelen deler jeg inn i foreldresamarbeid, barnehagens møte med foreldrene, og mangfold. I kapittel tre gjør jeg rede for metoden jeg tok i bruk for å samle inn datamateriale, og hvordan jeg utførte intervju. I kapittel fire drøfter jeg disse funnene opp mot teorien i fra kapittel to. Til slutt i kapittel fem skal jeg runde av oppgaven med en oppsummering og avslutning. I avslutningen kommer jeg også til å nevne noe av det jeg gjerne skulle ha forsket mer på, eller kunne ha hatt med om dette var en større oppgave.

2. Teori

I denne delen skal jeg gå igjennom teori som er relevant for drøftingsdelen av oppgaven. Jeg vil først gå kort inn på hvordan foreldresamarbeidet er lovfestet og hva målet med foreldresamarbeidet er. Så skal jeg gjøre rede for ulike deler av barnehagens møte med foreldrene, og til slutt om foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv. Dette gjør jeg for å kunne knytte det foreldrene snakker om og hva jeg tenker barnehagen har gjort ut ifra et teoretisk perspektiv.

2.1 Foreldresamarbeid

Lovfestet

Foreldresamarbeid er lovfestet i barnehageloven (2006) §4 *Foreldreråd og samarbeidsutvalg*, og i §32 *Samarbeid med barnets foreldre*. I §4 står det at alle barnehager skal et foreldreråd og et samarbeidsutvalg for å sikre foreldresamarbeidet. Et foreldreråd er til for å fremme foreldrenes felles interesser, å fremme samarbeidet, og å fremme et bedre barnehagemiljø. Et samarbeidsutvalg er et rådgivende, kontaktskapende og et samordnende organ, som består av foreldre og ansatte i barnehagen. I kommunale barnehager representerer politikere eiersiden (Spernes og Hatlem, 2018, s. 82) i samarbeidsutvalget.

I §32 står det at foreldrene har rett til å gjøre seg kjent med og å få uttale seg om sakkyndig vurdering før det settes inn tiltak. Og at foreldrenes samtykke trengs for å sette i gang arbeid med å utarbeide en sakkyndig vurdering. Om det så skal settes inn tiltak som spesialpedagogisk hjelp skal foreldrene så langt det er mulig samarbeide med de ulike partene for å utarbeide tiltakene. Når tiltakene er satt inn skal foreldrene få en skriftlig vurdering over hjelpen barnet har mottatt og en vurdering av barnets utvikling en gang i året.

Ut i fra egen erfaring kan dette skje ved at foreldrene deltar på møter både når det spesialpedagogiske arbeidet skal utarbeides, og når det skal vurderes og videreutvikles.

Mål for samarbeidet

Målet for foreldresamarbeid i barnehagen er å fremme barnets trivsel, utvikling og læring, noe Glaser (2019, s.69) sier er knyttet til samarbeid med hjemmet. Det er foreldrene som har best innsikt i hvordan barnehagen påvirker barnet, og det er viktig at barnehagen får innsikt i dette

(2019, s,70). Dette er informasjon barnehagen kan få gjennom god dialog og et godt samarbeid med barnets foresatte. Jo tettere og bedre kontakten er mellom barnehagen og familien, jo bedre blir kvaliteten (2019, s.70). God kommunikasjon er noe som går igjen i det gode foreldresamarbeidet. Spernes og Hatlem (2018, s.199) skriver at personalet må informere foreldrene om hva, hvordan og hvorfor de gjør det de gjør i barnehagen. På denne måten kan det skapes et grunnlag for forståelse og tillit i mellom barnehage og hjemmet.

2.2 Barnehagens møte med foreldrene

Kommunikasjon

Drugli (i Glaser, 2019. s.138) forteller at det er dialogen som er idealet for den gode samtalen. Dialogen oppstår når partene lytter til hverandre og tar det den andre sier på alvor. Drugli (i Glaser, 2019. s. 138) påpeker videre at aktiv lytting er viktig for dialogen, og at det er den ansatte som skal stå for å være en aktiv lytter i dialogen. Å være en aktiv lytter vil si å prøve å oppfatte det som sies, både verbalt og med kroppsspråk, og å stille oppfølgingsspørsmål for å sikre at en har forstått den andre parten riktig. Mye av det som kommuniseres er ikke-språklig (Eriksen og Sajjad, 2018. s.125). Ut ifra det Eriksen og Sajjad (2018, s.125) skriver videre tolker jeg den ikke-språklige kommunikasjonen som kunnskap, holdninger og ferdigheter vi har, og som påvirker hvordan vi kommuniserer med de vi møter.

Kommunikasjon skjer i en sammenheng, i en kontekst. Eriksen og Sajjad (2018, s.127) forklarer den kommunikative konteksten som de ytre kulturelle rammene som definerer det kommunikative fellesskapet. For eksempel kan en se på foreldresamtale ut ifra konteksten. I en norsk barnehage vil de fleste foreldresamtalene omhandle barnets trivsel og spørsmål foreldrene har. På en foreldresamtale i et land med mer skole rettet barnehage vil foreldresamtalen kanskje heller gå mer ut på hvordan barnet ligger an med å lære seg å skrive. Det vi tror er felles kontekst trenger ikke nødvendigvis å være det.

Taus kunnskap

Kontekst og ikke-språklig kommunikasjon kan være en del av det Glaser (2019, s.50) beskriver som erfaringskunnskap. Erfaringskunnskap utgjør de tause og praktiske erfaringene en person har samlet gjennom kortere eller lengre tid (Glaser, 2019. s.50). Dette kan være kunnskap som hvilke klær barna trenger å ha med i barnehagen, hva som er nok mat å ha i

matboksen, eller hva som er etikette på foreldremøter og dugnader. Denne kunnskapen har de ansatte i barnehagen, og det kan være lett å anta at foreldrene også sitter på samme kunnskap selv om ikke alle gjør det. Dette kan også kalles taus kunnskap, og det er dette begrepet jeg vil bruke videre. Fandrem (2013, s.150) nevner at foreldre med opphav fra andre land enn Norge kan fortelle at de mangler på kunnskap om skolesystemet, og med det også barnehagen. Dette er kunnskap de ansatte i barnehagen har, og det er de ansatte som har ansvar for å dele dette med foreldrene.

Åpenhet og tillit

Et godt samarbeid handler om å se hverandre, om å ha god kommunikasjon og å ha åpenhet og tillit til hverandre (Glaser, 2019. s.69). Drugli (i Glaser, 2019. s.128) forteller at tillit er selve bærebjelken i samarbeidsrelasjonen. Trygghet og tillit er noe som kan bygges opp gjennom samtaler og tilstedeværelse fra de ansatte (Glaser, 2019. s.79). Drugli (i Glaser, 2019. s.129) forteller videre at barnehagelæreren kan være med på å skape et tillitsfullt forhold til foreldrene ved å, "være åpen og ikke gå bak foreldrenes rygg når det gjelder forhold som har med barnet deres å gjøre". Hun skriver også at åpenhet og genuin respekt i mellom foreldrene og personalet er med på å fremme tilliten (2019, s.129). Tillit er noe som kommer til å gå igjen i resten av oppgaven også, fordi det krever tillit i mellom barnehagen og foreldrene for at de ansatte skal klare å bli kjent med foreldrene.

Møteplasser for kommunikasjon

I barnehagen møtes ansatte og foreldre til dialog både på formelle og uformelle møter. Drugli og Onsjøen (2010, i Glaser 2019. s.70) forklarer at den uformelle praten hvor de ansatte forteller hva barnet har gjort i løpet av dagen danner et godt grunnlag for foreldresamarbeidet. Når foreldrene kommer i med barna i barnehagen, eller henter barna på ettermiddagen er dette et uformelt møte hvor oppklaring av behov, spørsmål og annen informasjon kan utveksles raskt (Spernes og Hatlem, 2018. s.255). De mer formelle møtene vil da være foreldremøter, foreldresamtaler eller møter mellom foreldre, barnehagen og andre aktører.

Relasjoner og makt

Barnehagelæreren og foreldrene har en relasjon hvor barnehagelæreren har mest makt, og det er den som har ansvar for å skape et samarbeid med foreldrene basert på tillit (Glaser, 2019. s.96). Selv om en barnehagelærer skal være profesjonell kan en også være vennlig og varm i

møte med foreldrene. I en vennlighetsrelasjon vil følelsene være skrudd på og det vil være en positiv og energigivende relasjon (Glaser, 2019. s.101). Det som er viktig her er å ikke la følelsene ta overhånd, og å ikke bli for involvert. Dette er fordi barnehagelæreren og foreldrene er i et skjevt maktforhold. Det er barnehagelæreren som har mest makt i denne relasjonen (Glaser, 2019. s.129). Samtidig må de ansatte være villig til å gi av seg selv for å fremme tilliten foreldrene har til dem (Drugli i Glaser, 2019. s.129). Det foreldrene og barnehagen har til felles er til syvende og sist barna. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (kunnskapsdepartementet, 2017. s.22)

2.3 Mangfold

Foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv

Når jeg nå skal gjøre rede for foreldresamarbeid i et mangfolds perspektiv vil jeg starte med et utdrag fra Temaheftet om språklig og kulturelt mangfold (kunnskapsdepartementet og Gjervan. red, 2006).

“Foreldre vi møter i barnehagen har ulike behov, ønsker og forutsetninger. De har ulik sosial, kulturell og religiøs tilhørighet, de snakker ulike språk og de har ulike livssituasjoner. Mange foreldre har levd hele livet i Norge, noen har levd store deler av livet i andre land, andre har vokst opp i Norge med foreldre som har sin bakgrunn fra andre land. Hver enkelt har sin historie og sin personlighet som er med på å prege hverdagen. Alle kommer til barnehagen med ønsker om gode oppvekstmuligheter for barna sine.”

- Kunnskapsdepartementet og Gjervan, 2006, s.41

Jeg velger å inkludere hele dette sitatet fordi jeg synes det så fint illustrerer den mangfoldige foreldregruppa i barnehagen. Det er en ikke homogen og mangfoldig gruppe, og jeg mener at flerkulturell eller flerspråklig blir for snevre begreper. Jeg velger derfor å bruke begrepet mangfold, og mangfoldig foreldregruppe videre i teksten.

Kultur og høytidmarkering

Spernes og Hatlem (2018, s.110) definerer kultur som “både ytre og indre kjennetegn som gjennom ulike former for kommunikasjon skaper vår forståelse av verden samt fellesskapet

og avstand mellom mennesker.’’. De forteller også at kultur er noe som forandrer seg over tid, og i fra person til person. Dette betyr da at vi alle har vår unike opplevelse av kulturen vi vokser opp i. I en flerkulturell barnehage handler det daglig arbeidet om å fremme mangfoldet og å legge til rette så alle får delta i det barnehagen tilbyr (Spernes og Hatlem, 2018. s.234).

Å markere høytider i barnehagen kan være en viktig måte synliggjøre og bekrefte barnas religiøse identiteter, og for å gi hele barnegruppa kjennskap til hverandres bakgrunner (Eidhamar, 2018. s.36). Det er forskjellig hvor sterk tilknytning foreldrene har til sitt lands feiringer, og noen ønsker ikke at barnehagen skal markere høytidene i barnehagen. Det er derfor viktig å ha et godt samarbeid med foreldrene for å finne ut om dette er noe foreldrene ønsker eller ikke. Om en høytid skal markeres i barnehagen bør både barna og foreldrene som feirer høytiden hjemme være med på forberedelsene (Eidhamar, 2018. s.37).

Foreldre som ressurs

Foreldrene er en viktig ressurs for å fremme barnets beste. Glaser (2019, s.38) forteller at det er viktig med en holdning til at foreldrene er en viktig ressurs for barna, og at de ønsker barnet sitt det beste. Et ressursorientert foreldresamarbeid innebærer å ikke dømme, være tolerant, sensitiv og empatisk (Glaser, 2019. s.105). Sand (2019, s. 138-139) forklarer ressursorientert foreldresamarbeid som et forhold hvor de ansatte søker ressurser hos, ønsker å støtte, har tillit til og myndiggjøre foreldrene. En måte å være ressursorientert overfor foreldrene i barnehagen er ved å legge til rette for at foreldrene skal ha en reell innflytelse på barnehagen (Sand, 2019, s.139). På tross av dette er det viktig at de ansatte ikke blir grenseløse i sin ressursorientering til foreldrene (Glaser, 2019. s.105). Det motsatte av dette vil være problemorientering, hvor de ansatte har fokus på det som er vanskelig og ser på foreldrene som en utfordring eller et problem. I en problemorientert tilnærming forventer personalet at samarbeidet kommer til å være vanskelig og at foreldrene i liten grad greier sin oppgave som foreldre (Sand, 2019. s.139)

Integrering og assimilering

Ericsson og Larsen (2000, i Sand, 2019. s. 116-118) har delt foreldres tilpasningsstrategier inn i tre, disse tre strategiene er ‘Hjem – lands - vendt’, ‘Norsk - vendt’ og ‘To – lands - vendt’. Den ‘Hjem – lands - vendte’ tilpasningsstrategien handler

om å ønske at barna skal videreføre kulturen foreldrene har vokst opp i, og å lære seg språk og kultur i det nye landet er mindre viktig (Sand, 2019. s.117). ‘Norsk - vendt’ strategi er når foreldrene ønsker at barna skal bli mest mulig ‘norsk’, og foreldrenes kultur og språk blir mindre viktig (Sand, 2019. s.117). Den ‘To – lands - vendte’ strategien er en blanding av de to, og er når foreldrene ønsker at barna skal vokse opp med både norsk og foreldrenes hjem kultur (Sand, 2019. s.118). Denne siste strategien er nærmest det som kalles integrering og ‘Norsk - vendt’ er nærmere assimilering.

3. Metode

3.1 Valg av metode

Da jeg skulle samle inn data for å svare på problemstillingen hadde jeg behov for en metode som kunne gi meg innsikt i foreldrenes egne opplevelse. Jeg valgte derfor å ta i bruk en metode som kunne gi meg informasjon som gikk i dybden på foreldrenes opplevelse, og denne metoden var det kvalitative intervjuet. Når jeg nå skal gjøre rede for hva det kvalitative intervju er som metode vil jeg bruke teori fra Kvale og Brinkmanns (2021) bok *Det kvalitative forskningsintervju*. I denne boka tar de for seg større forskningsprosjekter enn det jeg har bruk til bachelor oppgaven min, og jeg kommer derfor ikke til å bruke alle sidene av det kvalitative intervjuet som vises til i boka. Jeg velger heller å tilpasse informasjonen til min mindre bacheloroppgave prosjekt.

I det kvalitative forskningsintervjuet søker en kvalitativ kunnskap uttrykt i normalt språk (Kvale og Brinkmann, 2021. s.47). Jeg forstår dette som å få kvalitativ informasjon fra informanten om det sentrale tema, som i mitt tilfelle er foreldresamarbeid i et mangfold perspektiv, gjennom bruk av daglig tale. Denne metoden passet til mitt behov, i og med at jeg ønsket informasjon fra foresatte om deres personlige opplevelse når det kommer til å samarbeide med barnehagen. Jeg valgte også intervju over for eksempel spørreundersøkelse, for å kunne stille meningsspørsmål underveis. Kvale og Brinkmann (2021, s.47) anbefaler å stille meningsspørsmål underveis for å kunne bekrefte eller avkrefte meningen bak informantens utsagn. Og for å komme dypere inn på det sentrale tema.

3.2 Planlegging av datainnsamling og utvalg av informanter

Da jeg skulle starte prosessen med å planlegge datainnsamlingen. Før det måtte jeg finne ut hva mitt sentrale tema skulle være, for så å formulere spørsmål rundt dette. Mitt sentrale tema er, foreldrenes opplevelse av samarbeid med barnehagen. Jeg utarbeidet noen oppvarmingsspørsmål og hovedspørsmål med veiledning fra veileder og kom frem til spørsmål som omhandlet informantens bakgrunn, morsmål, hva foreldrene ønsker fra barnehagen, og hva barnehagen gjør for å bli kjent/hva de prater med foreldrene om. Disse spørsmålene skulle hjelpe meg med å finne ut hvordan foreldrene opplevde samarbeidet, om de følte seg ivaretatt og hvorfor de opplevde det på den måten de gjorde.

Da jeg skulle velge informanter var jeg litt låst på grunn av korona situasjonen. Jeg kunne ikke møte informantene fysisk, og det var vanskelig å finne foreldre som ville la seg intervjues. Derfor var jeg heldig som har en mor som er styrer i en barnehage. Hun spurte foreldre i barnehagen sin, og jeg fikk fire informanter i fra henne. Dette gjorde at jeg måtte tenke litt annerledes når det kom til de etiske retningslinjene, dette kommer jeg tilbake til senere i kapittelet. Jeg fikk snakke med fire vidt forskjellige informanter. De har bodd i Norge ulik lengde, hatt barn i forskjellige typer barnehage, noen hadde erfaring med å jobbe i barnehage selv, og de kom fra ulike deler av verden. Det var to av informantene som hadde barn i samme barnehage, men på forskjellige avdelinger. Jeg har valgt å kalle kandidatene for Amrita, Bella, Cecilia og David. Amrita har hatt barn i barnehage utenfor Norge, og er den eneste som flyttet til Norge med barn. Amrita og Bella har begge erfaring med å jobbe i barnehage, og Bella jobbet i Norsk barnehage før hun selv fikk barn.

Jeg tok kontakt med informantene over melding og mail. Der kom jeg med informasjon om hva intervjuet ville handle om, for så å høre om de fortsatt var interessert i å bli intervjuet, for å presentere meg selv, og for å finne ut hvordan de ønsket å bli intervjuet. Det var tre av informantene som valgte telefon og en som valgte teams for å bli intervjuet. Jeg sendte så samtykkeskjema og fikk det godkjent, for å sikre meg om at informantene var klar over at de kunne trekke seg når som helst. Når vi kommuniserte over e-post fant jeg ut hvordan jeg kunne tilrettelegge for de forskjellige intervjuene. To av kandidatene spurte om å få spørsmålene tilsendt på forhånd, og en spurte om å få bli intervjuet på engelsk. Jeg er glad den ene informanten spurte om å få bli intervjuet på engelsk, fordi dette tyder på at informanten var mer komfortabel med å snakke engelsk. Jeg tror jeg fikk bedre svar når informanten fikk snakke på det språket informanten selv var mest komfortabel med. I etterkant tenker jeg at jeg burde ha tilbudt de andre informantene det samme.

3.3 Gjennomføring av intervjuene

Som sagt gjennomførte jeg tre av intervjuene over telefon og et over teams. Jeg valgte å ikke ta opptak av intervjuene på grunn av lang ventetid for godkjenning hos NSD. Dette gjorde at jeg måtte skrive meg notater underveis, noe jeg informerte informantene om. Alle informantene jeg intervjuet var interessert i å dele om sin opplevelse med å samarbeide med barnehagen som forelder, og det var ikke noe problem å få den informasjonen jeg trengte. Informantene fortalte og jeg skrev ned det de sa, og stilte oppfølgingsspørsmål der det var

nødvendig. Det var ikke behov for å stille alle de forberedte spørsmålene fordi informantene naturlig kom inn på de temaene, men de var nyttige å ha med som en sjekklister på slutten av hvert intervju.

Da den første informant var overveldende positiv til barnehagen og samarbeidet måtte jeg prøve å finne ut hvorfor, og gjorde dette ved å stille oppfølgingsspørsmål. Jeg måtte gå bort i fra forventningene jeg hadde og bruke det Kvale og Birkmann (2021, s.48) kaller for å ha bevisst naivitet. Det vil si å ikke forhånds tolke og å være åpen for ny og uforventet informasjon i fra informantene. Som intervjuer var det viktig at jeg var klar over mine egne forventninger og at jeg ikke lot dem farge mine spørsmål og hvordan jeg tolket svarene fra foreldrene. Etter å ha gjennomført tre av fire intervjuer bemerket jeg meg at alle informantene så langt hadde en positiv opplevelse når det kom til å samarbeide med barnehagen. Det jeg kom til å tenke på er at det kan være at bare de som er tryggest som sa ja til å bli intervjuet, og at dette kan ha påvirket resultatene jeg fant.

3.4 Behandling av datamateriale og analyse

Etter å ha gjennomført hvert enkelt intervju skrev jeg om hvert av intervjuene til individuelle sammenhengende tekster som kunne analyseres. For så å dele opp tekstene og finne naturlig enheter og sentrale temaer. Jeg gjorde dette ved å bruke meningsfortettings skjema som står forklart i Kvale og Birkmann (2021, s.233). Ved å meningsfortette fikk jeg muligheten til å bare analysere og tolke de delene av intervjuene som var nødvendig for oppgaven. Til slutt fant jeg temaer som gikk igjen i de forskjellige intervjuene, for så å kunne bruke dem i oppgaven.

3.5 Vurdering av metode og etiske retningslinje

Metoden jeg valgte meg har noen ulemper. Ved å bare intervju fire informanter fikk jeg lite og ikke mangfoldig informasjon, men den type intervju jeg hadde ga meg kvalitativ informasjon. Informantene var fra samme område, noe som også påvirket informasjonen jeg fikk. Informasjonen jeg fikk ble også påvirket av at jeg bare tok notater underveis og ikke tok opptak.

Som intervjuer hadde jeg et etisk ansvar om å gi informantene informasjon om intervjuet de skulle delta i og å få samtykke. Informert samtykke innebærer å sikre seg at informantene er

med frivillig, og at de kan trekke sitt samtykke når som helst (Kvale og Birkmann, 2019. s.104). Informantene skal også få vite hvem som har tilgang til intervjuet og andre materialer, retten til å offentliggjøre intervjuet, og å gi informantene tilgang til transkribert tekst (Kvale og Brinkmann, 2019. s.104 - 105). Dette gjorde jeg både ved å gi informantene et samtykkeskjema med informasjon, som er lagt ved oppgaven, og ved å informere og snakke med foreldrene på starten og slutten av intervjuet. Til slutt fordi dette var en spesiell situasjon hvor mamma er styrer i foreldrenes barnehage/sjef til noen av informantene, var det viktig at jeg betrygget informantene om at dette var informasjon som ikke ville blitt videreformidlet til barnehagen og at alt ville anonymiseres.

3.6 Barnets beste

Barnets beste er noe jeg nevner i oppgaven, men ikke kommer til å drøfte videre. På tross av dette velger å legge ved teori om dette fordi det er et viktig tema som ikke burde bli stående uten å nevnes videre. Glaser (2019, s.44) nevner barnets beste i sammenheng med å sikre barnet gode oppvekstvilkår, lek- og læringsmuligheter og samspill med andre barn og voksne. Som fortalt tidligere står det også at et godt foreldresamarbeid er med på å fremme barnets beste i barnehagen.

4. Drøfting av funn

I dette kapittelet skal jeg drøfte funn fra intervjuene jeg har gjennomført opp mot teorien fra det forrige kapitlet. Dette skal jeg gjøre for å svare på problemstillingen, ‘‘hva gjør barnehagen for å bli kjent med foreldre som har flyttet til Norge i voksen alder? Og hvordan opplever foreldrene møte med den norske barnehagen?’’. Jeg skal først gå kort gjennom funn fra intervjuene med informantene Amrita, Bella, Cecilia og David, videre er resten av kapittelet delt opp etter de temaene som gikk igjen hos informantene. Det er disse funnene jeg skal drøfte opp mot teori.

4.1 Funn fra datainnsamling

Det som gikk igjen hos to eller flere av informantene var at det var viktig for foreldrene at de ansatte brydde seg om barna deres. Hvordan egenskapene og mengden kommunikasjon fra barnehagen til foreldrene påvirket samarbeidet. I hvilken grad barnehagen gjorde seg kjent med foreldrene. Ønsker og praktisk knyttet til markering av høytider, om barnehagen tok initiativ og om foreldrene selv ønsket dette. Om foreldrenes oppstart i den norske barnehagen, om ulikheter de bemerket seg og barnehagens tause kunnskap. Til slutt om foreldrenes ønsker knyttet til barnas språk og integrering i den norske barnehagen.

4.2 Ansatte som bryr seg

I intervjuet med informanten David fortalte han om at ‘‘De ansatte slår av en prat med foreldrene ved henting og forteller hvordan barna har hatt det,’’ han forteller videre at de ‘‘føler seg velkommen’’ og ‘‘at de ansatte føles ut som venner.’’. Dette kan sees på som en vennlighetsrelasjon (Glaser, 2019. s.101) i mellom foreldrene og de ansatte i barnehagen. Når de ansatte klarer å ha denne typen relasjon med foreldrene balanserer de mellom profesjonalitet og å være personlig investert. Det å bli personlig investert, og å gå over fra å være en profesjonell fagperson til å oppføre seg som en venn overfor foreldrene kan by på utfordringer. I relasjonen i mellom barnehagelærer og forelder er det barnehagelæreren som har mest makt, og dette vil ikke endre seg selv om det går over til å bli en vennskapelig relasjon. Det kan bli vanskelig å holde seg upartisk eller å ta opp vanskelige temaer med foreldrene om de ansatte har en for nær og vennskapelig relasjon til foreldrene. Samtidig må de ansatte være villig til å gi av seg selv for å fremme tilliten foreldrene har til dem (Drugli i Glaser, 2019. s.129), men dette på en profesjonell måte.

Foreldrene må ha tillit til at de ansatte i barnehagen bryr seg om nettopp deres barn. Drugli (i Glaser, 2019. s.128) forteller at tillit er selve bærebjelken i samarbeidsrelasjonen. Både Bella og David forteller at de kan se at de ansatte i barnehagen bryr seg om barna. David nevner dette i sammenheng med foreldresamtale hvor de ansatte snakker positivt om barna. Og Bella forteller at ‘‘Barnehagen viser interesse for barnet’’ og at ‘‘De ansatte er interessert i hva sønnen har gjort kvelden før’’ når hun kommer i barnehagen om morgenen. Da informantene fortalte om dette var det tydelig på måten de formidlet det på, at dette var veldig positive opplevelser. Jeg tolker dette som at Bella og David har tillit til at de ansatte i barnehagen bryr seg om barna deres. Dette kan være med på å skape en trygghet for foreldrene om at barna deres blir tatt godt vare på i barnehagen.

Cecilia nevnte at hun ble positivt overrasket over hvor mye de ansatte lekte med barna i barnehagen. Dette forteller hun er noe som ikke er så vanlig i barnehagene der hun har vokst opp. Det at foreldrene får sett at de ansatte i barnehagen leker med og er i gode samspill med barna deres er en god indikasjon på at de ansatte bryr seg. Cecilia fortalte også de ansatte i barnehagen om at det ikke var like vanlig at barnehagelærerne lekte med barna der hun kom fra, noe de ansatte syntes var spennende å lære om.

4.3 Samtaler og beskjeder

Som sagt er det viktig for foreldrene å se at de ansatte bryr seg, og at dette er noe foreldrene opplevde gjennom samtale med de ansatte. Disse samtalene oppstår ofte i de uformelle møtene, som for eksempel når barnet kommer eller blir hentet fra barnehagen. Drugli og Sørensen (2010, i Glaser, 2019. s.70) forteller at denne daglige kontakten danner en viktig base for samarbeidet. Her kan informasjon gis og fås, og spørsmål eller behov kan raskt oppklares (Spernes og Hatlem, 2018. s.255). Dette var en type interaksjon jeg var nysgjerrig på når jeg intervjuet informanten. Jeg var interessert i å finne ut av om de ansatte bare ga beskjeder, eller om det oppsto en dialog når foreldrene kom i barnehagen. Og om dette hadde noen innvirkning på samarbeidet.

Som sagt fortalte David at de ansatte kommer bort for å fortelle om barnas dag, gi beskjeder og å slå av en prat når han kommer i barnehagen. David beskriver også de ansatte som hyggelige, og at de nesten er som venner men på en profesjonell måte. Jeg vil tro at dette er

fordi de ansatte i barnehagen gjør mer enn å bare gi beskjeder, og tar seg tid til å ha en dialog med foreldrene. I Cecilia sitt tilfelle fortalte hun meg at de ansatte forteller henne om ting også utenom barnehagen, som for eksempel det som omhandler seg sosialt livet i Norge. Dette har vært i forbindelse med at de ansatte forteller om oppkommende feiringer de skal ha i barnehagen. Også her prater de ansatte med foreldrene utover det å gi beskjeder om bleier og skiftetøy, noe som bidrar til barnehagen har mulighet til å bli bedre kjent med foreldrene.

Bella forteller at den daglige kommunikasjonen med barnehagen har endret seg etter at det ble innført strengere korona tiltak. Før korona var de ansatte opptatt i samspill og lek med barna når foreldrene kom og hentet barna sine på ettermiddagen. Om det var noe måtte foreldrene selv ta kontakt med de ansatte. Etter at de strengere korona tiltakene ble innført må en ansatt gjøre barnet klar til henting. Dette har gjort at en ansatt er tilgjengelig for å gi beskjeder og å fortelle om hvordan barnet har hatt det i løpet av dagen ved henting. Sånn som jeg tolket det har det daglige samarbeidet blitt bedre etter at de nye tiltakene trådte inn.

Amrita derimot forteller at de ansatte tar mye kontakt både ved å snakke når hun kommer i barnehagen og at de ringer med beskjeder og klager på en daglig basis. Dette forteller hun oppleves som negativ og stressende, og Amrita gir uttrykk for at hun er redd for at det kan ha skjedd noe alvorlig med barnet hennes når de ringer i fra barnehagen. Her har kommunikasjon fra barnehagens side motsatt effekt enn den har hatt hos de andre informantene. I Amritas tilfelle virker kommunikasjonen å være til hindring for samarbeidet ikke til hjelp.

Forskjellen på kommunikasjonen i Amritas barnehage og i barnehagen til Bella, Cecilia og David er innholdet og fokuset i fra barnehagens side. I Amritas barnehage er det sånn som i Bellas barnehage at kommunikasjonen på en daglig basis for det meste omhandler beskjeder. Forskjellen i mellom disse er at de i Amritas barnehage har mest fokus på det negative og er kritiske, hvor de hos Bella har et mer positivt fokus. Dette tolker jeg som at Amritas barnehage har en problemorientert holdning, og at de i barnehagene til Bella, Cecilia og David har en ressursorientert holdning til foreldrene. Dette vil si at det ikke er nok å bare kommunisere og ta kontakt med foreldrene, men at det også handler om hvordan kommunikasjonen foregår og hva som bli kommunisert. I et godt samarbeid skal personalet fortelle foreldrene nødvendig informasjon om hva, hvordan og hvorfor de handler som de gjør (Spernes og Hatlem, 2018. s.199), og å møte foreldrene som ressurspersoner (Glaser, 2019. s.18). Om de ansatte i Amritas barnehage hadde fortalt henne om hvorfor de handlet som de

gjorde, og åpnet opp for å ha en dialog, kunne Amrita ha fortalt dem om hvordan tiltakene fikk henne til å føle seg. Og dette kunne ha gitt barnehagen en mulighet til å bli bedre kjent med hennes ønsker og behov.

4.4 Kjennskap til foreldrene

Dialog er en god måte å bli kjent med foreldrene på. Informantene opplevde ulikt engasjement fra de ansatte i barnehagen når det kom til å prate med og bli kjent med dem. I en av barnehagene Amrita har hatt barn i opplevde hun at de ansatte spurte om familien og deres kultur. Personalet fremsto som oppriktig positivt nysgjerrig, og hadde en ressursorientert holdning til Amrita. Der ble familien spurt om hvilke høytider de feiret hjemme, og hva barnehagen kunne gjøre for å markere disse høytidene. Familien delte bilder, mat og instruksjoner som ble brukt for å markere høytidene i barnehagen. Amrita kom også på besøk i barnehagen og fortalte om sin kultur, noe jeg skal komme mer inn på senere i oppgaven. I den andre barnehagen Amrita fortalte om var det henne selv som måtte ta ansvar for å gjøre barnehagen kjent med familiens behov. I dette tilfelle forteller hun at de ansatte ikke ser ut til å være interessert i det hun har å fortelle, og at de ikke bruker informasjonen hun kommer med for å bedre sønnens barnehagehverdag. Jeg tolker dette som at det er viktig for henne at de ansatte tar seg tid til å lytte og bli kjent med familien, og at barnehagen tar i bruk informasjonen hun kommer med om barnet sitt.

Som sagt fortalte Cecilia om forskjell på kontakt fra de ansatte i barnehagen før og etter korona tiltakene ble satt inn. I dette tilfelle kan det påstås at de ansatte hadde større fokus på samspillet med barna, enn på å prate med og å bli kjent med foreldrene. Her måtte foreldrene selv ta kontakt med de ansatte om det var noe, og det ble færre av de uformelle møtene i mellom barnehagen og foreldrene. Her hadde det vært interessant og forsket på om tiltakene har påvirket samspillet med barna på en negativ måte og samarbeidet med foreldrene på en positiv måte, eller om det bare fremmet foreldresamarbeidet. Her kan jeg selv tenke tilbake på egne opplevelser som ansatt i barnehage, hvor det ikke alltid var tid og ressurser til å møte de foreldrene som kom når det var mest travelt. I Cecilias tilfelle viser det seg at samarbeidet bedret seg når de ansatte tok seg tid til å møte og prate med foreldrene på ettermiddagen. Det er også viktig at barna får se at det er en god relasjon i mellom de ansatte og sine foreldre, og som nevnt tidligere er et godt foreldresamarbeid med på å fremme barnets utvikling.

4.5 Inkludering av kultur og høytid

I dette avsnittet ser jeg på det informantene fortalte om hvordan barnehagene ble kjent med familienes kulturer og høytidsfeiring, og hvordan disse i enkelte tilfeller ble dratt inn i barnehagen. Da jeg spurte informantene om de ansatte i barnehagen hadde spurt dem om deres hjemme kultur og feiring av høytider fikk jeg vite dette. Amrita og Bella har opplevd barnehager hvor det samarbeides tett med foreldrene for å fremme det kulturelle mangfoldet i barnehagen. Som sagt opplevde Amrita at barnehagen så på henne som en ressurs for å trekke inn familiens kultur i barnehagen:

I en av datterens barnehager spurte de om hvilke høytider familien feiret, og var nysgjerrig på familiens kultur. De markerte høytidene familien feiret hjemme i barnehagen. Denne barnehagen var mor kjempe fornøyd med. De ansatte spurte og var nysgjerrige. Mor forteller at de feirer alle de indiske høytidene hjemme. I datterens barnehage spurte de etter bilder, mat, instruksjoner. De spiste sammen i barnehagen. Her var det de ansatte som spurte og tok kontakt, de var med på å fremme kulturen i barnehagen. Mor kom på besøk i barnehagen og fortalte om sin kultur.

Her ble som sagt tidligere Amritas kunnskap sett på som en ressurs for barnehagen. Personalet har, og viser i praksis at de har, tiltro til at foreldrene har mye å bidra med i samarbeidet (Sand, 2019, s. 139), og Amrita fikk gjennom dette oppleve at hun var viktig for barnehagens praksis. Familiens kultur fikk reell verdi i barnehagens virksomhet, og Amrita fikk selv komme inn å fortelle barnehagen om sin kultur. I Bellas barnehage samarbeides det også med foreldrene for å fremme det kulturelle mangfoldet. Hun fortalte om markeringer av FN dagen og morsmålsdagen som ble gjort gjennom å samarbeide med foreldrene.

De henger opp en plakat med flaggene til alle nasjonalitetene i barnehagen, og så står det hvordan man teller til tre, sier hei, og hadet på de ulike språkene. De bruker også dette i samling. Mor forteller også at foreldrene blir invitert til å holde samlingsstund om sitt hjemsted. En annen gang kunne foreldrene ha med matretter fra sitt hjemsted. På FN dagen ble det laget en utstilling hvor foreldrene bidro med noe som representere deres kultur/hjemme tradisjoner.

Ut ifra det jeg forstår fremmer Bellas barnehage mangfoldet på en ikke eksotifiserende måte, og bruker FN- og morsmålsdagen dagen som en mulighet for å fremme mangfoldet. Dette kan være barnehagens måte å bli kjent med foreldrene på, og å gi barna og de andre foreldrene en

mulighet til å bli kjent med hverandre og hverandres kulturer. Selv om Bella trekker frem arbeidet med det kulturelle mangfoldet som positivt, forteller hun at hun ikke har et behov for at barnehagen skal markere de høytidene familien feirer hjemme. David forteller at han ikke ønsker at barna skal behandles annerledes enn de etnisk norske barna i barnehagen.

Han forteller et ordtak fra hjemlandet sitt "Når du går til et land hvor andre danser på venstre fot må du også prøve å danse på venstre fot". Far forteller at de ønsker å la barna vokse opp som alle andre norske barn. De legger derfor ikke press på at barna skal behandle annerledes i barnehagen på grunn av sin kultur (...) presiserer flere ganger at han ikke vil presse en kultur på barna, og at de skal få vokse opp fritt sånn som de andre barna i barnehagen.

Om barnehagen her bare hadde spurt foreldrene om hvilket land de var født i, for så å trekke inn kulturen og markert høytider fra dette landet i barnehagen kunne det ha ført til misforståelser og mistillit. De sprikende svarene til informantene viser at det er viktig å ha en god dialog med foreldrene før en skal implementere flerkulturelle aspekter i barnehagen. Her er det viktig å ikke bare gå ut ifra det en har lest i teoribøker om å fremme mangfoldet, men å samarbeide med foreldrene og finne ut av hva de ønsker. Noen foreldre opplever det som positivt at deres kultur blir fremmet i barnehagen. Andre har kun et ønske om at barna deres skal integreres i det norske samfunnet. Og så er det viktig å huske at ikke alle har en sterk tilknytning til den kulturen de har vokst opp i.

4.6 Møte med den norske barnehagen

Bella, Cecilia og David bodde alle i Norge før de fikk barn, Amrita er den eneste av informantene som har hatt barn i barnehage i et annet land enn Norge. Og som forklart i metode kapitlet av oppgaven har både Bella og Amrita erfaring med å jobbe i norsk barnehage. Bella jobbet i norsk barnehage før hun selv fikk barn, og dette var da hennes introduksjon til barnehagen i Norge. Informasjonen jeg fikk om møte med den norske barnehagen går derfor mer ut på deres hverdagsopplevelse, og handler mindre om oppstarten. Det jeg fikk vite om informantenes oppstart i barnehagen var at de ble invitert på foreldresamtale eller foreldremøte, men ikke fikk vite hva dette skulle gå ut på på forhånd.

På Amritas seneste oppstarts samtale ble hun fortalt om de ansatte, om helsestasjonen og om hva barnehagen anså som sunn mat. Bella ble spurt om hvordan de hadde det hjemme og hva sønnens interesser var. Hun fikk også en presentasjonsrunde i barnehage og praktisk

informasjon. Cecilia ble spurt om datterens vaner, og fortalte barnehagen om at barnehagene i Litauen var annerledes enn den norske. Det som var til felles hos disse tre informantene er at ingen av de fikk informasjon om hva foreldresamtale og foreldremøte var på forhånd, og de ble ikke spurt direkte om sin kulturelle bakgrunn.

Dette kan være på grunn av den tause kunnskapen de ansatte sitter med både som ansatte i barnehagen, men også i mange tilfeller som en som har vokst opp med den norske versjonen av foreldremøte og foreldresamtale. Det kan derfor være at de ansatte ikke tenker over at foreldremøter og foreldresamtaler kan se veldig annerledes ut i ulike land. De forteller derfor ikke foreldrene hva foreldresamtale går ut på, og går heller ut ifra at foreldrene allerede har denne kunnskapen. Her er dialogen igjen veldig viktig. Det kan virke nedlatende å komme med noe som noen opplever som selvfølgelig informasjon, og om en tenker på denne måten kan det være forståelig at barnehagen ikke informerte foreldrene om hva foreldresamtalen skulle gå ut på. Samtidig er det viktig å komme med nødvendig informasjon for å skape trygghet, og forutsigbarhet i møte med en ny situasjon og et nytt samarbeid. Bella måtte få denne informasjonen i fra venner som allerede hadde barn i norsk barnehage. Dette mener jeg er informasjon som burde ha kommet i fra barnehagen selv, og måten dette kunne ha blitt gjort på er om barnehagen fikk innsikt i hvilken form for barnehage foreldrene selv hadde vokst opp med.

4.7 Språk og integrering

I møte med den Norske barnehagen var det flere av informantene som ønsket at barnehagen skulle hjelpe barna med å lære seg norsk og å bli integrert i den norske kulturen. Bella forteller at hun har fortalt barnehagen hva hun ønsket fra dem på foreldresamtale, det hun ønsker er at sønnen skal ha det bra og trygt, og å lære seg norsk. Samtidig snakker hun morsmålet sitt hjemme med sønnen. Han vokser derfor opp med mer enn ett språk og hun har en "To – lands - vendt" strategi i oppdragelsen av sønnen.

Da David fortalte om sitt ønske for barna fortalte han at:

De snakker portugisisk, fransk og norsk hjemme, men han selv snakker mest norsk med barna. Han forteller også at de ønsker å la barna vokse opp som alle andre norske barn. De legger derfor ikke press på at barna skal behandle annerledes i barnehagen på grunn av sin kultur.

Dette blir nærmere den ‘Norsk - vendte’ strategien som fortalt om i teoridelen av oppgaven, fordi han, ut ifra det jeg tolket, selv har mer fokus på det norske språket og den norske kulturen i relasjon til barna. I rammeplanen står det at barnehagen skal fremme respekt for menneskeverd ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt (2017, s.11). Samtidig skal barnehagen respektere foreldrenes ønske så langt det går, og som nevnt tidligere i teoridelen er dette med på å fremme tillit som igjen fremme samarbeidet.

Utfordringen med en ‘Norsk - vendt’ strategi er at barna kan miste tilknytningen til foreldrenes og besteforeldrenes kultur, noe de ville ha fått i en ‘To – lands - vendt’ eller ‘Hjem – lands - vendt’ strategi. Dette kan igjen skape utfordringer i kommunikasjon i mellom foreldre og barna. Det motsatte som er ‘Hjem – lands - vendt’ strategi kan komme med den utfordringen at barna ikke blir integrert i den kulturen de vokser opp i.

5. Avslutning og konklusjon

Igjennom å gjøre meg bedre kjent med teorien rundt tema foreldresamarbeid i et mangfoldsperspektiv, og å drøfte funnene fra intervjuene har jeg kunne svare på problemstillingen jeg satt meg. I denne delen av oppgaven vil jeg dele konklusjons biten i to for å vise hvordan jeg har konkludert med de to delene av problemstillingen. For så å komme med en konklusjon på barnehagens oppgave, og hva jeg har lært om barnehagen ut ifra foreldrenes perspektiv. Etter konklusjonen vil jeg runde av oppgaven med å fortelle litt om hva jeg ønsker å finne mer ut av, og eventuelt forske mer på når jeg skal ut i arbeid til høsten.

5.1 Hva gjør barnehagen for å bli kjent med foreldre som har flyttet til Norge i voksen alder?

Ut ifra det jeg har lært av de fire informantene jeg intervjuet, har jeg funnet ut at ulike barnehager jobber med foreldresamarbeid på ulike måter. Selv om alle barnehager skal følge barnehageloven og det som står i rammeplanen, praktiseres foreldresamarbeidet ulikt og til ulik suksess. Det som jeg har lært etter å ha intervjuet foreldrene og analysert dette opp mot teori er at kommunikasjon, tillit og å bli kjent med foreldrene er viktig for det gode samarbeidet.

Det viktig å bli kjent med ulike sider av foreldrene som for eksempel, deres ønsker og holdninger til å få sin kultur eller livssyn inkludert i barnehagen, om foreldrene i det hele tatt har en tilknytning til kulturen i landet de har vokst opp i, og hva deres ønsker er i fra barnehagen generelt. I tillegg til dette er det viktig å bli kjent med familiens fysiske og praktiske behov i fra barnehagen.

Foreldrenes holdninger til å få sin kultur og livssyn inkludert i barnehagen handler om foreldrenes integreringsstrategi og holdninger i forhold til barna. Om foreldrene har en "Norsk - vendt" strategi, en "Hjem – lands - vendt" strategi eller en "To – lands – vendt" strategi når det kommer til barnets møte med Norge og den norske barnehagen. I intervjuene møtte jeg på en forelder med noe som nærmet seg "Norsk – vendt" strategi, men flertallet hadde en "To – lands – vendt" strategi. Dette er en av de punktene det er viktig at barnehagen blir kjent med, for å kunne legge til rette for og respektere foreldrene når høytidsmarkeringer eller inkludering av mangfoldet skal inn i barnehagen. Om barnehagen

ikke tar seg tid til å bli kjent med disse aspektene av foreldrene kan det gjøre samarbeidet vanskeligere. Det som også kom frem er at det var de barnehagene som hadde en ressursorientert tilnærming til foreldrene som også ble best kjent med dem.

Barnehagen må også skaffe seg kjennskap til foreldrenes ønsker i fra barnehagen, og hva foreldrene forventer i fra barnehagen. Her ønsket de foreldrene jeg intervjuet mye av det samme. De ønsket at barna skulle være trygge i barnehagen, få venner og lære seg Norsk. Det var også viktig for foreldrene at barnehagen ble kjent med familiens fysiske og praktiske behov. Det kom frem at det var et viktig for foreldrene at barnehagen viste om hvilke behov barna hadde. I det tilfelle barnehagen ikke tok seg tid til å bli kjent med familiens behov, og ikke ville høre etter hva foreldrene hadde å fortelle om barnets behov, var dette til hindring for foreldresamarbeidet.

Konklusjonen er at når barnehagen gjør en innsats for å bli kjent med foreldrene så gjør de dette igjennom dialog, og å ha en ressursorientert tilnærming til foreldrene. Og at å bli kjent med foreldrene er viktig for samarbeidet i mellom barnehagen å foreldrene.

5.2 Hvordan opplever foreldrene møte med den norske barnehagen?

Fordi foreldrene hadde bodd i Norge i ulik lengde og hadde forskjellige erfaringer med å møte den norske barnehagen, noen som foreldre og noen som ansatte, gjorde dette at fokuset mitt ble mer på det helhetlige møte og ikke oppstart. Dette har den fordelen at jeg fikk et innblikk i hvordan foreldrenes opplevelse var med barnehagens praksis, med tanke på å bli kjent med og samarbeide med foreldrene over lenger tid. Det foreldrene bemerket seg når jeg intervjuet dem var at de ansatte i den norske barnehagen leker med barna, at de ansatte i de fleste tilfellene var hyggelige og imøtekommende, at kulturen deres i de fleste tilfeller ble trukket frem som noe positivt, og at det ble tatt som en selvfølge at foreldrene viste hva foreldresamtale og lignende var.

Det at de ansatte leker med barna er noe som er typisk for norsk barnehager, at foreldrene bemerket seg dette vil jeg trekke frem som et positivt møte med den norske barnehagen. Flere av foreldrene opplevde at deres kultur ble trukket inn i barnehagen, og at det var de selv som hadde kontroll på hva som ble inkludert eller ikke fordi foreldrene ble tatt i bruk som ressurs. Dette er også noe som er en del av den norske barnehagen, fordi det er stilt krav til de norske

barnehagene om dette i rammeplanen. Barnehagene som gjorde dette, viste foreldrene at de var en viktig og nyttig ressurs for barnehagens praksis. Foreldrene som opplevde dette, opplevde også at de ansatte var hyggelige og imøtekommende. Dette så jeg igjennom intervjuet med foreldrene, og hvordan de omtalte de ansatte, var viktig for deres inntrykk og møte med den norske barnehagen.

Det var da ikke alle foreldrene som ønsket at den kulturen de hadde vokst opp i eller at høytider familien feiret hjemme skulle trekkes inn i barnehagen. Derfor blir det ekstra viktig å ha en dialog med foreldrene, og å ikke bare gå ut ifra det som står i teoribøker når det kommer til å inkludere det kulturelle mangfoldet i barnehagen. Foreldrene i barnegruppa kommer mest sannsynlig til å ha forskjellige ønsker og behov, på samme måte som de informantene jeg intervjuet

En mindre positiv del av møte med den norske barnehagen er det at de ansatte tok det som en selvfølge at foreldrene hadde kunnskap de ikke hadde. Den tause kunnskapen de ansatte hadde og ikke delte med foreldrene skapte ikke så store problemer som jeg trodde det skulle. Dette er nok fordi foreldrene selv skaffet seg denne informasjonen fra andre kilder. Som jeg skrev i drøftingskapittelet mener jeg at informasjon om foreldresamtale, dugnad og hva dette går ut på er noe som er barnehagens ansvar å dele med foreldrene. I tillegg er kommunikasjon noe som er viktig for å få kunnskap om hva foreldrene har og ikke har av informasjon.

5.3 Videre forskning

Om jeg skulle ha forsket mer på dette temaet og intervjuet flere ville jeg nok også ha intervjuet de ansatte og foreldre i fra andre barnehager. Det hadde vært spennende å intervju foreldre og ansatte i samme barnehage for å se om det var en sammenheng mellom det de ansatte gjorde og det foreldrene opplevde. I sammenheng med dette ville jeg også ha forsket på behovet for å reflektere rundt formen på kommunikasjon og informasjon til foreldrene. Det kom frem i intervjuene at det var enkelte deler av den tause kunnskapen i barnehagen som ikke ble formidlet videre. Det hadde vært interessant å se på om foreldresamarbeidet ville ha endret seg på noen måte om de ansatte var mer beviste på sin tause kunnskap, og hvordan de videreformidlet informasjon og introduserte foreldrene til den norske barnehagen.

Som nevnt tidligere i oppgaven ble jeg også nysgjerrig på hvordan de strenge koronatiltakene har påvirket foreldresamarbeidet.

I gjennom å jobbe med denne oppgaven har jeg også lært mye som jeg selv ønsker å implementere i min praksis når jeg begynner å jobbe til høsten. Et eksempel på dette er det jeg har nevnt flere ganger med den tause kunnskapen, og hvordan den kan bli bevisst på denne og videreformidle informasjon til foreldrene.

6. Litteraturliste

- Barnehageloven (2005) Lov om barnehager (LOV-2005-06-17-64). Hentet fra <https://lovdata.no/lov/2005-06-17-64>
- Drugli, M. B. (2019) Kapittel 11. Den vanskelige foreldresamtalen. I Glaser, V. (2019) *Foreldresamarbeid, barnehagen i et mangfoldig samfunn* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Eidhamar, L. G. (2018) *Små mennesker - stort mangfold* (3. utgave). Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Eriksen, T., H. og Sajjad, T., A. (2018) *Kulturforskjeller i praksis. Perspektiver på det flerkulturelle Norge* (6. utgave, 4. opplag. Oslo: Gyldendal akademisk
- Fandrem, H. (2013) *Mangfold og mestring i barnehage og skole, migrasjon som risikofaktor og ressurs* (2. opplag). Oslo: Høyskoleforlaget
- Glaser, V. (2019) *Foreldresamarbeid, barnehagen i et mangfoldig samfunn* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Kunnskapsdepartementet (2017) *Rammeplan for barnehagen. Innhold og oppgaver*. Oslo: Pedlex
- Kunnskapsdepartementet og Gjervan, (red) Temahefte om språklig og kulturelt mangfold. Hentet fra: https://www.udir.no/globalassets/upload/barnehage/pedagogikk/temahefter/temahefte_om_spraklig_og_kulturelt_mangfold.pdf
- Kvale, S. og Brinkmann, S. (2021) *Det kvalitative forskningsintervjuet* (3. utgave, 6. opplag). Oslo: Gyldendal
  - oversatt av Anderssen, T. M. og Rygge, J.
- Sand, S. (2019) *Ulikhet og fellesskap, flerkulturell pedagogikk i barnehagen* (3. utgave). Oppland: Oplandske bokforlag
- Spernes, K. og Hatlem, M. (2018) *Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse. Teoretiske og praktiske perspektiver* (4. opplag). Oslo: Gyldendal